

<https://doi.org/10.18778/1644-857X.22.01.14>

Podwójny jubileusz Profesor Jolanty A. Daszyńskiej, Łódź, 2 grudnia 2022 roku

W dniu 2 grudnia 2022 r. w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego (dalej: IH UŁ) odbył się jubileusz 65. rocznicy urodzin i 40-lecia pracy zawodowej Profesor Jolanty A. Daszyńskiej, zorganizowany przez Katedrę Historii Nowożytnej UŁ we współpracy z Oddziałem Łódzkim Polskiego Towarzystwa Historycznego (dalej: OŁ PTH). W spotkaniu wzięli udział reprezentanci władz UŁ: prorektor ds. nauki i zastępca rektora, prof. dr hab. Zbigniew Kmieciak, dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, prof. dr hab. Maciej Kokoszko oraz pełniąca obowiązki dyrektora IH UŁ dr hab. prof. UŁ Anna Kowalska-Pietrzak, licznie przybyli pracownicy Wydziału, uczniowie, przyjaciele i rodzina Pani Profesor. Ponadto swoją obecnością uroczystość zaszczylicili: prezes PTH, prof. dr hab. Krzysztof Mikulski, senator Rzeczypospolitej Polskiej (VIII i IX kadencji) i popularyzator dziejów Łodzi mgr Ryszard Bonisławski oraz dyrektor Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi (dalej: MTN) Jacek Wawrzynekiewicz.

Przedstawiciele Komitetu Organizacyjnego – prof. dr hab. Zbigniew Anusik, kierownik Katedry Historii Nowożytnej UŁ i prof. dr hab. Jarosław Kita, prezes OŁ PTH – otworzyli spotkanie, witając serdecznie Jubilatkę, zaproszonych gości oraz wszystkich zgromadzonych na sali. Następnie prof. Z. Anusik przedstawił pokrótce sylwetkę naukową Jolanty A. Daszyńskiej, a prof. J. Kita zaprezentował aktywność Pani Profesor w PTH (zarówno w Zarządzie Głównym, jak i OŁ tego stowarzyszenia), wskazując na trzy płaszczyzny Jej działalności: badawczą, organizacyjną i popularyzatorską.

Przypomnijmy zatem, że Jolanta A. Daszyńska urodziła się w Łodzi w 1957 r. Tu też w 1976 r. ukończyła IV Liceum Ogólnokształcące im. Emilii Sczanieckiej i została przyjęta w poczet studentów filologii romańskiej UŁ. Po roku przeniosła się jednak na historię. W 1981 r. złożyła egzamin magisterski na podstawie pracy pt. *Thomas Jefferson – obywatel stanu Wirginia*, napisanej pod kierunkiem prof. dr Zofii Libiszowskiej. Po krótkim okresie pracy w Bibliotece Instytutu Historii (na stanowisku młodszego bibliotekarza) oraz w Wojewódzkim Archiwum Państwowym (jako archiwista), w 1982 r. została zatrudniona w Zakładzie Historii Powszechnej Nowożytnej i Najnowszej w IH UŁ (na etacie asystenta). W 1992 r. obroniła rozprawę doktorską pt. *Misje Benjamina Franklina w Londynie w latach 1757–1775*, wydaną drukiem w 1994 r. W czerwcu 1992 r. Rada Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ nadała Jolancie A. Daszyńskiej stopień doktora nauk humanistycznych, a niebawem została Ona zatrudniona na stanowisku adiunkta w dotychczasowym Zakładzie (po jego podziale w 1995 r. została adiunktem w Zakładzie Historii Powszechnej Nowożytnej, a w roku 2004 przeszła na etat starszego wykładowcy). W czerwcu 2005 r. Jubilatka uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii ze specjalnością historia powszechna nowożytna. Do oceny w postępowaniu habilitacyjnym przedstawiła książkę *Stany wobec polityki rządu federalnego Stanów Zjednoczonych Ameryki lat 1798–1830* (Łódź 2004). Jeszcze w tym samym roku została zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego UŁ, w 2018 r. zaś prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (RP) nadał Jej tytuł profesora nauk humanistycznych. Jolanta A. Daszyńska jest autorką blisko 110 prac drukowanych, w tym czterech książek autorskich i jednej napisanej we współautorstwie, 60 artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie i wydawnictwach zbiorowych, a także szeregu mniejszych prac, jak recenzje, wprowadzenia czy sprawozdania. Oprócz tego jest redaktorką sześciu monografii wieloautorskich. W Jej dorobku publikacyjnym wyróżnić można trzy zasadnicze pola badawcze: narodziny i historia Stanów Zjednoczonych w XVIII i XIX w., dzieje Łodzi w okresie I wojny światowej (ze szczególnym uwzględnieniem operacji łódzkiej) oraz zjawisko rekonstrukcji historycznej. Jubilatka wypromowała 28 prac licencjackich i 30 prac magisterskich z zakresu historii powszechnej nowożytnej, dziejów Stanów Zjednoczonych oraz wojskoznawstwa, jak również pięć rozpraw

doktorskich. Była też recenzentką w 12 postępowaniach doktorskich i dwóch habilitacyjnych. Oprócz działalności naukowej uznanie budzi fakt, że Jolanta A. Daszyńska zaangażowana była w szereg innych działań, m.in. o charakterze popularyzatorskim czy organizacyjnym, z których wiele zrealizowała w ramach PTH. W 2003 r. weszła do Zarządu OŁ tego stowarzyszenia jako jego członek, w latach 2007–2009 pełniła funkcję skarbnika, następnie zaś przez trzy kadencje skutecznie prezesowała temu Oddziałowi (2009–2018), organizując szereg konferencji naukowych, wystaw, odczytów i prelekcji. Niewątpliwym sukcesem Pani Profesor było wydanie w tym czasie pod szyldem PTH monografii kilku miast: Głowna, Kutna, Sieradza i Wielunia¹. Swoją wiedzą i doświadczeniem Jolanta A. Daszyńska służy nadal PTH, zasiadając w Zarządzie Głównym (od 2015 r.) i piastując stanowisko wiceprezesa OŁ (od 2018 r.)². W uznaniu zasług położonych na polu kultury i nauki polskiej oraz dla Łodzi Jubilatka została uhonorowana licznymi odznaczeniami, m.in. Medalem w 150. rocznicę Powstania Styczniowego (2013), Medalem *Pro Publico Bono* im. Sabiny Nowickiej (2015) i Odznaką „Za zasługi dla Miasta Łodzi”. Przyznano Jej nadto szereg nagród indywidualnych i zespołowych Rektora UŁ oraz Medal Złoty za Długoletnią Służbę (2021)³.

W dalszej części spotkania zaprezentowany został krótki, pięciominutowy filmik retrospektywny, przedstawiający Panią Profesor na łonie rodziny oraz na różnych polach jej zawodowej aktywności, po czym nastąpiły powinszowania dla Jubilatki. W imieniu władz UŁ głos zabrali: prorektor ds. nauki, prof. Z. Kmiecniak, dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego, prof. M. Kokoszko oraz dyrektor IH, prof. A. Kowalska-Pietrzak. W dalszej kolejności przemówili goście zewnętrzni: prezes PTH – prof. K. Mikulski,

¹ Głowno. *Dzieje miasta*, red. M. Nartnowicz-Kot, Łódź 2010; *Kutno poprzez wieki*, red. J. Szymczak, t. I–II, Kutno–Łódź 2011; *Sieradz: dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Łódź–Sieradz 2014; *Sieradz: dzieje miasta w latach 1793–1939*, red. J. Kita, M. Nartnowicz-Kot, Łódź–Sieradz 2014; *Sieradz: dzieje miasta od 1939 roku*, red. K. Lesiakowski, Łódź–Sieradz 2014; *Wieluń: monografia miasta*, red. A. Szymczak, t. I (*Wieluń: dzieje miasta do 1792*), Łódź–Wieluń 2011; t. II (*Wieluń: dzieje miasta 1793–1945*), Łódź–Wieluń 2008; t. III (*Wieluń: dzieje miasta 1945–1989*), Łódź–Wieluń 2009.

² Obszernie o działalności J.A. Daszyńskiej w PTH por. e a d e m, „*Walcząca*” Prezes, „*Rocznik Łódzki*” 2017, t. LXVI, s. 93–110.

³ Więcej na ten temat por. Z. Anusik, M. Karkocha, *Profesor Jolanta A. Daszyńska – sylwetka badaczki*, „*Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Historica*” 2022, z. 110, s. 9–15.

1. Bohaterka uroczystości – prof. dr hab. Jolanta A. Daszyńska
Fot. Małgorzata Karkocha

2. Profesor Jolanta A. Daszyńska prezentuje otrzymany tom jubileuszowy
Fot. Mateusz Kowalski

3. Jubilatka przyjmuje gratulacje i życzenia od uczestników spotkania
(na pierwszym planie: dr Sławomir Lucjan Szczesio i dr Ewelina Maria
Kostrzewska z Instytutu Historii UŁ). Fot. Mateusz Kowalski

dyrektor MTN – J. Wawrzynkiewicz, były senator RP – R. Bonisławski, emerytowana prof. Uniwersytetu Warszawskiego, wybitna znawczyni spraw amerykańskich – Izabella Rusinowa, wreszcie były rektor UŁ – prof. dr hab. Wiesław Puś. Wszyscy oni podkreślali niewątpliwe zasługi Jubilatki dla IH, Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ i samej uczelni, jak również PTH, miasta Łodzi i nauki polskiej w ogóle. Gratulowali Jej dotychczasowych sukcesów i życzyli dalszych osiągnięć na polu zawodowym oraz w życiu prywatnym. W imieniu nieobecnego ministra-członka Rady Ministrów Włodzimierza Tomaszewskiego list gratulacyjny odczytał Jacek Kopczyński, właściciel prywatnego Muzeum Historycznych Pojazdów Militarnych i Techniki Motoryzacyjnej w Boczkach Starych.

Z kolei głos zabrała Bohaterka uroczystości. Wyraźnie wzruszona, podziękowała gościom za przybycie i pamięć, a organizatorom za przygotowanie jubileuszu. W kilku zdaniach odniosła się do życia zawodowego i prowadzonych przez siebie badań. Wyraziła opinię, że praca na uczelni jest dla niej czymś ekscytującym, dającym możliwość samorealizacji, stawiającym wyzwania, a zarazem czymś bardzo osobistym, własnym. Mówiła o swojej aktywności w PTH, o akcji porządkowania w rejonie łódzkim zapomnianych cmentarzy z czasów I wojny światowej, o swojej pasji do rekonstrukcji historycznych i do koni. Kończąc, w serdeczny sposób podziękowała prezesowi PTH – prof. K. Mikulskiemu, współpracownikom z OŁ tego stowarzyszenia, w szczególności prof. Alicji Szymczak i prof. Janowi Szymczakowi, autorom tekstów do księgi jubileuszowej, członkom grupy rekonstrukcyjnej „Żelazny Orzeł”, rodzinie, przyjaciołom i kolegom. Słowa wdzięczności skierowała także do byłego senatora R. Bonisławskiego, ministra W. Tomaszewskiego, dyrektora MTN – J. Wawrzynkiewicza, wreszcie do prowadzących spotkanie – prof. Z. Anusika i prof. J. Kity oraz *spiritus movens* wydarzenia – dr M. Karkochy.

Ostatnim punktem programu było wręczenie Jubilatce i zaproszonym gościom specjalnie przygotowanego, 110. zeszytu serii wydawniczej „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica” pt. *Studia z dziejów Europy i Stanów Zjednoczonych w XVIII–XIX wieku*⁴, który dedykowany został Jolancie A. Daszyńskiej. Znalazły

⁴ *Studia z dziejów Europy i Stanów Zjednoczonych w XVIII–XIX wieku*, red. Z. Anusik, M. Karkocha, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica” 2022, z. 110, ss. 438.

się w nim artykuły napisane przez kolegów, przyjaciół i uczniów Pani Profesor, dotyczące głównie zagadnień amerykańskich, ale także różnorodnych kwestii z zakresu dziejów powszechnych i Polski w XVIII–XX stuleciu. Nie zabrakło również tekstów z historii wojskowości, co odzwierciedla szerokie spektrum zainteresowań badawczych Jolanty A. Daszyńskiej. Całość poprzedzona została częścią wstępną, zawierającą charakterystykę sylwetki naukowej Jubilatki, bibliografię Jej publikacji za lata 1984–2021 oraz wykaz prac doktorskich, magisterskich i licencjackich przygotowanych pod kierunkiem Pani Profesor, nadto list gratulacyjny preza OŁ PTH, prof. J. Kity. W części zasadniczej tomu zamieszczono 17 studiów w układzie chronologicznym, a na ostatnich stronach galerię zdjęć Jolanty A. Daszyńskiej.

Po spotkaniu zebrani na sali goście, oczekujący w długiej kolejce, mogli złożyć gratulacje i życzenia na ręce Pani Profesor. Była też okazja do zrobienia pamiątkowych fotografii czy uzyskania autografu w księdze jubileuszowej. Na zakończenie odbyła się uroczysta kolacja.

Profesor Jolancie A. Daszyńskiej gratulujemy tego pięknego, podwójnego jubileuszu i życzymy Jej zdrowia, spełnienia marzeń oraz dalszych sukcesów na niwie naukowej i prywatnej.

MAŁGORZATA KARKOCHA
UNIWERSYTET ŁÓDZKI / UNIVERSITY OF LODZ
 <https://orcid.org/0000-0002-7747-949X>

Bibliografia

OPRACOWANIA

- Anusik Z., Karkocha M., *Profesor Jolanta A. Daszyńska – sylwetka badaczki*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica” 2022, z. 110, s. 9–15. <https://doi.org/10.18778/0208-6050.110.02>
- Daszyńska J.A., „Walcząca” Prezes, „Rocznik Łódzki” 2017, t. LXVI, s. 93–110. *Główno. Dzieje miasta*, red. M. Nartonowicz-Kot, Łódź 2010.
- Kutno poprzez wieki*, red. J. Szymczak, t. I–II, Kutno–Łódź 2011.
- Sieradz: dzieje miasta do 1793 roku*, red. Z. Anusik, Łódź–Sieradz 2014.
- Sieradz: dzieje miasta od 1939 roku*, red. K. Lesiakowski, Łódź–Sieradz 2014.
- Sieradz: dzieje miasta w latach 1793–1939*, red. J. Kita, M. Nartonowicz-Kot, Łódź–Sieradz 2014.

Studia z dziejów Europy i Stanów Zjednoczonych w XVIII–XIX wieku, red. Z. Anusik, M. Karkocha, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Historica” 2022, z. 110, ss. 438, <https://czasopisma.uni.lodz.pl/historica/issue/view/1242/661> (dostęp: 25 I 2023).

Wieluń: monografia miasta, red. A. Szymczak, t. I (*Wieluń: dzieje miasta do 1792*), Łódź–Wieluń 2011.

Wieluń: monografia miasta, red. A. Szymczak, t. II (*Wieluń: dzieje miasta 1793–1945*), Łódź–Wieluń 2008.

Wieluń: monografia miasta, red. A. Szymczak, t. III (*Wieluń: dzieje miasta 1945–1989*), Łódź–Wieluń 2009.

NOTKA O AUTORCE

Dr hab. Małgorzata Karkocha – adiunkt w Katedrze Historii Nowożytnej, w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Sekretarz czasopisma „Przegląd Nauk Historycznych” i serii wydawniczej „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Historica”. Członek Rady Naukowej ukraińskiego pisma „Konsensus”.

Zainteresowania naukowe: historia nowożytna powszechna XVI–XVIII w., dzieje kultury i sztuki XVI–XVIII w., Francja w dobie Wielkiej Rewolucji (1789–1799), prasa okresu stanisławowskiego, epigrafika, kampanologia.

małgorzata.karkocha@uni.lodz.pl